

การตัดสินใจ และการแก้ปัญหา

สำหรับพี่เลี้ยงและน้องเลี้ยง

Decision Making and Problem Solving
for Mentors and Mentees

คู่มือเสริมสร้าง
พี่เลี้ยงน้องเลี้ยง

การตัดสินใจและการแก้ปัญหา สำหรับพี่เลี้ยงและน้องเลี้ยง Decision Making and Problem Solving for Mentors and Mentees

Compassion International 12290 Voyager Parkway, Colorado Springs, CO 80921
www.compassion.com

แปลและจัดทำฉบับภาษาไทย โดย

มูลนิธิศุภนิมิต (คอมแพสชั่น ประเทศไทย)

57/7 ถนนทุ่งโฮเต็ล ซอย 3 ตำบลวัดเกต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50000

โทร 0 5326 6426-9

แฟกซ์ 0 5324 0442

www.compassionth.com

ดาวน์โหลดหนังสือได้จากเว็บไซต์ของมูลนิธิศุภนิมิต www.resource.compassionth.com

ออกแบบปกและจัดรูปเล่ม โดย สุกฤตา พลอยเหลี่ยม

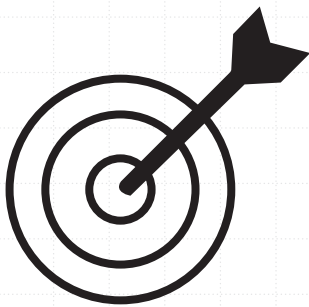
คู่มือเสริมสร้างพี่เลี้ยงน้องเลี้ยง มีทั้งหมด 12 เล่ม ได้แก่

- กิจกรรม 96 อย่าง สำหรับพี่เลี้ยงและน้องเลี้ยง สิ่งที่จะทำร่วมกับน้องเลี้ยงของคุณ
- พระคัมภีร์สอนอะไรเกี่ยวกับการเป็นพี่เลี้ยงน้องเลี้ยง หลักการในการสร้างสาวก
- การสร้างและพัฒนาลักษณะนิสัย สำหรับพี่เลี้ยงและน้องเลี้ยง
- ทักษะการให้คำแนะนำ สำหรับพี่เลี้ยงและน้องเลี้ยง
- ทักษะการให้คำปรึกษา สำหรับพี่เลี้ยง
- การตัดสินใจและการแก้ปัญหา สำหรับพี่เลี้ยงและน้องเลี้ยง
- การสร้างสาวก สำหรับพี่เลี้ยงและน้องเลี้ยง
- การตั้งเป้าหมายเพื่อการสร้างความสัมพันธ์ สำหรับพี่เลี้ยงและน้องเลี้ยง
- ความสัมพันธ์ในการรู้จักตนเองและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล สำหรับพี่เลี้ยงและน้องเลี้ยง
- การรู้จักตนเองและรู้จักพฤติกรรมของตนเอง สำหรับพี่เลี้ยงและน้องเลี้ยง
- การเปลี่ยนสถานะและการเกิดผลวิเศษ สำหรับพี่เลี้ยงและน้องเลี้ยง
- การให้พระคริสต์เป็นศูนย์กลางในการเป็นพี่เลี้ยง

© สงวนลิขสิทธิ์ 2016 มูลนิธิศุภนิมิต คู่มือเสริมสร้างพี่เลี้ยงน้องเลี้ยง 12 เล่มนี้ สำหรับใช้ในพันธกิจของมูลนิธิศุภนิมิต และเผยแพร่แก่คริสตจักรในประเทศไทย เพื่อพัฒนาเสริมสร้างชีวิตแก่พี่เลี้ยงน้องเลี้ยงตามแนวทางคริสเตียน ไม่อนุญาตให้คัดลอก หรือนำส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือไปใช้ในเชิงพาณิชย์หรือเพื่อแสวงผลกำไร

สารบัญ

วัตถุประสงค์การเรียนรู้	4
คำนำ	5
บทที่ 1 : ลักษณะของการตัดสินใจ	6
ลักษณะของปัญหา	
ความแตกต่างทางวัฒนธรรมในเรื่องการตัดสินใจ	
ความสำคัญของการตัดสินใจอย่างชาญฉลาด	
ลักษณะของการตัดสินใจที่ชาญฉลาด	
บทที่ 2 ขั้นตอนการตัดสินใจอย่างชาญฉลาด	13
การจัดลำดับความสำคัญ	
ชั่งน้ำหนักระหว่างผลดีกับผลเสีย	
ถ้าหากว่า / ต่อจากนั้น (จะเป็นอย่างไร)	
บทที่ 3 ขั้นตอนในการแก้ไขปัญหา	17
การวิเคราะห์ปัญหา	
บทที่ 4 ข้อผิดพลาดในการตัดสินใจ	20
ไม่กล้าตัดสินใจ	
การตัดสินใจที่แย่	
ตัดสินใจเร็วเกินไป (รีบตัดสินใจ)	
อุปสรรคที่ส่งผลต่อการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ	

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

เมื่อเรียนจบหัวข้อนี้ ผู้เรียนจะสามารถทำสิ่งต่อไปนี้ได้

- นิยามเรื่องการตัดสินใจ และการแก้ปัญหา
- อธิบายถึงความสำคัญของการตัดสินใจที่ชาญฉลาด
- อธิบายถึงขั้นตอนการตัดสินใจที่ชาญฉลาด
- แสดงขั้นตอนของการแก้ไขปัญหา
- อธิบายข้อผิดพลาดในการตัดสินใจ

คำนำ

ทุก ๆ คนต้องตัดสินใจ และแก้ปัญหาทุก ๆ วันเราต้องตัดสินใจไม่ว่าจะเป็นการตัดสินใจทั้งเรื่องส่วนตัว หรือตัดสินใจเรื่องงาน ดังนั้นจึงเป็นสิ่งสำคัญที่เราควรรู้ขั้นตอนที่ใช้ในการตัดสินใจอย่างชาญฉลาดและหาทางออกในทางที่ดีที่สุดในการแก้ปัญหาเท่าที่ทำได้ การแก้ปัญหาที่ดีจะช่วยแก้ปัญหาเรื่องการทำงาน การเรียน และปัญหาครอบครัว การตัดสินใจที่ถูกต้องไม่ใช่เรื่องง่าย แต่ถ้ามีความคิดที่ฉลาด มีเครื่องมือที่ช่วยแก้ปัญหา เราสามารถเรียนรู้เรื่องการตัดสินใจ และสามารถแก้ปัญหาได้ดีที่สุด ผลของการตัดสินใจจะแสดงออกถึงการถวายเกียรติแก่พระเจ้า ในบทเรียนนี้ การตัดสินใจถูกกำหนดให้เป็นกระบวนการของการเข้าถึงวิธีการตัดสินใจที่ฉลาดที่สุดและดีที่สุด ในทำนองเดียวกันการแก้ปัญหาถูกกำหนดให้เป็นกระบวนการของการทำงานเพื่อเอาชนะปัญหาโดยวิธีการที่ดีที่สุดและเป็นไปได้

1

บทที่

ลักษณะของการตัดสินใจ

ทุกๆ

วันเราทุกคนต่างต้องตัดสินใจ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใหญ่ หรือเรื่องเล็ก เราตัดสินใจเป็นการส่วนตัวว่าเราจะทานอะไร เราจะใส่เสื้อผ้าแบบไหน เราจะเดินทางไปไหน และเราจะปฏิบัติต่อคนอื่นอย่างไร เราตัดสินใจให้กับครอบครัวของเราในการดูแลพวกเขา เราต้องดูแลอาหารการกินให้ครอบครัวของเราอย่างไร การจัดสรรเรื่องการทำงานบ้าน และเรื่องราวอื่น ๆ อีกมากมายในชีวิตประจำวัน เราต้องตัดสินใจที่โรงเรียน และที่ทำงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและเป้าหมายในหน้าที่การงาน การตัดสินใจสามารถส่งผลกระทบต่อชีวิตแต่ละวันของเราเช่นสิ่งที่เราจะกิน หรือที่ ๆ เราจะไป การตัดสินใจที่มีผลต่อชีวิตทั้งหมดของเรา เช่นเรื่องใครคือคนที่เราควรแต่งงานด้วย ใครที่เราควรให้ความไว้วางใจ หรือการตัดสินใจยอมรับความรอดที่เป็นของขวัญจากพระเยซู

กิจกรรม

การอภิปราย

การตัดสินใจในชีวิตของคุณ

ให้พิจารณาถึงเรื่องเล็กและเรื่องใหญ่ที่คุณได้ตัดสินใจมาแล้วในชีวิตของคุณ จากนั้นให้ตอบคำถาม และอภิปรายถึงคำตอบของคุณ

- มีอะไรที่เป็นการตัดสินใจในชีวิตประจำวันของคุณ

- มีอะไรที่ชีวิตของคุณได้รับการเปลี่ยนแปลงจากการตัดสินใจของคุณ

- มีการตัดสินใจอะไรบ้างที่ทั้งสองคนต้องตัดสินใจร่วมกันและการตัดสินใจนั้นทำให้คุณรู้สึกอย่างไร

- การตัดสินใจประเภทใดที่คุณรู้สึกมั่นใจในการตัดสินใจของคุณ ทำไมคุณถึงรู้สึกมั่นใจในการตัดสินใจนั้น

ลักษณะของปัญหา

ปัญหาคือสิ่งที่ทำให้เราไม่สามารถไปถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ บางครั้งอาจเป็นปัญหาส่วนตัว ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว เกี่ยวข้องกับการเรียน หรือเกี่ยวข้องกับการทำงาน ปัญหาส่วนตัวอาจเกี่ยวข้องกับเรื่องการรักษาสุขภาพให้ได้อยู่เสมอ การได้รับสารอาหารที่เหมาะสมต่อร่างกาย การศึกษาต่อในอนาคต หรือการเอาชนะการทดลอง ปัญหาครอบครัวอาจเกี่ยวข้องกับเรื่องทำอะไรครอบครัวจึงจะมีอาหารเพียงพอต่อการบริโภค วิธีการดูแลคนในครอบครัวควรทำอะไร หรือวิธีการเอาชนะหรือออกไปจากสถานการณ์ที่ไม่เหมาะสม ปัญหาด้านการเรียนอาจเกี่ยวกับเรื่องวิธีการแก้ปัญหาเรื่องความบกพร่องทางการเรียน วิธีการเดินทางไปโรงเรียน หรือการจ่ายค่าเล่าเรียน ปัญหาการทำงานอาจเกี่ยวกับวิธีการทำงานกับเจ้านายที่เจ้าระเบียบ วิธีการทำงานให้ดีกับผู้ร่วมงานหรือวิธีการหารายได้เพื่อจะมีค่าใช้จ่ายอย่างเพียงพอในครอบครัว

กิจกรรม

การอภิปราย

ปัญหาในชีวิตของคุณ

ให้คิดถึงปัญหาบางอย่างที่คุณได้พบในชีวิตส่วนตัวของคุณ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาครอบครัว ปัญหาการเรียน การทำงาน หรือความสัมพันธ์ ให้คุณอภิปรายถึงปัญหาเหล่านี้ และบอกว่าคุณรู้สึกอย่างไรในการเผชิญหน้ากับปัญหาเหล่านั้น

กิจกรรม

สถานการณ์ตัวอย่าง

การตัดสินใจกับปัญหา

การแก้ปัญหา และการตัดสินใจมีความคล้ายคลึงกันบางส่วน แต่ก็มีเรื่องที่แตกต่างกันออกไปให้อ่านสถานการณ์เหล่านี้และตัดสินใจว่า ดาเนี่ยลควรจะตัดสินใจต่อเรื่องนี้อย่างไร หรือเขาควรมีวิธีแก้ปัญหาอย่างไร

ดาเนี่ยลมีความต้องการที่จะเรียนแพทย์เพื่อที่เขาจะสามารถช่วยเหลือชุมชนของเขาได้ ดาเนี่ยลเรียนจบมัธยมเมื่อ 5 ปีก่อน จากนั้นเขาก็แต่งงาน แล้วก็มียูก 2 คน ตอนนี้เขามีโอกาสที่จะกลับไปเรียนอีกครั้งผ่านโปรแกรมที่จะช่วยเขาในการจ่ายค่าเล่าเรียน อย่างไรก็ตามโรงเรียนที่อยู่ใกล้ที่สุดอยู่ห่างออกไป 8 ชั่วโมงจากหมู่บ้านของเขา ดาเนี่ยลจะต้องจากครอบครัวระหว่างที่เขาไปเรียนหนังสือ หรือครอบครัวของดาเนี่ยลควรย้ายจะไปอยู่กับเขา นอกจากนี้ยังดูเหมือนว่าไม่มีทางเป็นไปได้ที่พวกเขาจะมีเงินมากพอสำหรับการย้ายบ้าน

• ดาเนียลมีปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไข หรือมีเรื่องอะไรที่ต้องตัดสินใจ?

ดาเนียลมีปัญหาที่ต้องแก้ไข แต่การแก้ปัญหานั้นเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจหลายๆ เรื่อง บ่อยครั้งปัญหาก็กลายเป็นสิ่งที่กีดขวาง อุปสรรคที่กีดขวางดาเนียลคือการเงิน ระยะเวลาของครอบครัว การตัดสินใจอาจไม่ได้เกี่ยวข้องกับปัญหาเสมอไป แต่บางครั้งเราต้องตัดสินใจระหว่างตัวเลือกที่ดีทั้งสองตัว ประการที่สอง การตัดสินใจมักถูกนำมาใช้ในการแก้ปัญหา เมื่อเราพัฒนาเพิ่มพูนทักษะการตัดสินใจของเรา บ่อยครั้งเราจะพบว่าเราสามารถแก้ปัญหาได้เร็วมากขึ้นและเหมาะสมมากขึ้น

ความแตกต่างทางวัฒนธรรมในเรื่องการตัดสินใจ

เมื่อเราตัดสินใจ สิ่งสำคัญคือต้องตระหนักถึงลักษณะการตัดสินใจของเรา พิจารณาว่าการตัดสินใจครั้งนี้จะส่งผลกระทบต่อคนอื่นอย่างไร การตัดสินใจบางเรื่องส่งผลกระทบต่อผู้คนในรูปแบบต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับวัฒนธรรม การปรับตัว และภูมิหลัง อย่างไรก็ตามเป็นเรื่องที่อ่อนไหวและเป็นองค์ประกอบสำคัญต่อการตัดสินใจ เพราะการตัดสินใจจะส่งผลกระทบต่อสมาชิกในครอบครัว เพื่อน ๆ นักเรียน หรือผู้ร่วมงาน ในฐานะผู้นำคุณอาจต้องเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจที่ส่งผลกระทบต่อคนอื่น ๆ นี่เป็นเรื่องจริงที่เกิดขึ้นในความสัมพันธ์ของพี่เลี้ยงน้องเลี้ยงด้วย ในฐานะของพี่เลี้ยงน้องเลี้ยงคุณอาจต้องตัดสินใจที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตของกันและกัน ดังนั้นทั้งพี่เลี้ยงน้องเลี้ยงต้องช่วยกันพิจารณาเมื่อต้องทำการตัดสินใจ หากการตัดสินใจส่งผลกระทบต่อคนอื่น นี่เป็นคำถามที่ดีที่ควรจะถามตัวเองก่อนตัดสินใจ

- มีใครบ้างที่ได้รับผลกระทบจากการตัดสินใจครั้งนี้?
- การตัดสินใจแบบนี้จะส่งผลกระทบต่อคนเหล่านั้นอย่างไร?
- มีเรื่องทางวัฒนธรรมใดบ้าง ที่เกี่ยวกับการตัดสินใจนี้ (การตัดสินใจของฉันได้รุกรานใครบ้าง) การตัดสินใจครั้งนี้เป็นเรื่องที่ผิดต่อวัฒนธรรมของฉันหรือไม่อย่างไร การตัดสินใจครั้งนี้จะทำร้ายความรู้สึกคนอื่นหรือไม่?

การตัดสินใจที่คุณกำลังไป

- อะไรคือเรื่องที่คุณต้องคิดเมื่อต้องตัดสินใจในเรื่องที่จะส่งผลกระทบต่อคนอื่น ๆ

- มีการตัดสินใจอะไรบ้างที่การตัดสินใจของคุณนั้นส่งผลกระทบต่อคนอื่น?

- คุณคิดถึงผลกระทบที่ตามมาจากการตัดสินใจของคุณอย่างไรบ้าง?

ความสำคัญของการตัดสินใจอย่างชาญฉลาด

พระคัมภีร์ได้หนุนใจเราให้ยึดมั่นในสติปัญญา (สุภาษิต 3 : 21 - 22) จากชีวิตของพระเยซูเราเห็นว่าพระองค์ได้จำเริญขึ้นในด้านสติปัญญาและความเข้าใจในขณะที่พระองค์ดำเนินชีวิตอยู่ในโลก (ลูกา 2:52) การตัดสินใจอย่างชาญฉลาดจึงเป็นเรื่องสำคัญ เพราะสิ่งนี้จะส่งผลกระทบต่อชีวิตของเรา และชีวิตของผู้อื่น

บ่อยครั้งการตัดสินใจของเราขึ้นอยู่กับคนอื่น ในความสัมพันธ์ของพี่เลี้ยงน้องเลี้ยง จะมีการช่วยเหลือกันเพื่อช่วยกันตัดสินใจอย่างชาญฉลาด เราเห็นตัวอย่างจากพระคัมภีร์ เช่น โมเสสให้คำแนะนำโยชูวา เอลีให้คำแนะนำชามูเอล ชามูเอลให้คำแนะนำเดวิด เอลียาห์ให้คำปรึกษาเอลีซา โมรเดคัยแนะนำเอสเธอร์ และพระเยซูให้คำแนะนำแก่เหล่าสาวก พี่เลี้ยงเหล่านี้ได้ช่วยเหลือน้องเลี้ยงของเขาในการตัดสินใจอย่างชาญฉลาด และตัดสินใจโดยการให้เกียรติพระเจ้า

บางครั้งการตัดสินใจของเราดูเหมือนเป็นเรื่องเล็กน้อยหรือไม่สำคัญ การตัดสินใจเรื่องเล็ก ๆ ก็ไม่ได้ส่งผลเลวร้ายเป็นระยะเวลายาวนาน ตัวอย่างเช่น เราไม่ได้อ่านหนังสือมากพอสำหรับการสอบ ดังนั้นผลสอบของเราถึงได้คะแนนน้อย แต่การตัดสินใจเรื่องเล็ก ๆ ที่ไม่ดีซ้ำแล้วซ้ำเล่า เช่น เราไม่ยอมอ่านหนังสือสำหรับการทดสอบก็จะนำไปสู่การสอบตกในที่สุด นี่คือผลของการตัดสินใจที่ไม่ฉลาด

การตัดสินใจที่ชาญฉลาดเป็นเรื่องสำคัญ ไม่ใช่เพื่อประโยชน์ของเราเอง แต่รวมถึงประโยชน์ของคนอื่นด้วย การตัดสินใจของเราส่งผลต่อคนอื่น การตัดสินใจที่ฉลาดของเราจะเป็นตัวอย่างที่ยอดเยียมให้กับคนอื่น ๆ ได้เห็นการใช้ชีวิตเพื่อถวายเกียรติแก่พระเจ้า เพราะว่าเราถูกสร้างขึ้นตามพระฉายาของพระเจ้า (ปฐมกาล 1:27) เพราะพระองค์ทรงสร้างข้าพระองค์อย่างอัศจรรย์และน่าครันคร้าม (สดุดี 139: 14) พระเจ้าประทานความคิดให้แก่เราในการเลือกสิ่งต่าง ๆ มันอาจไม่มีช่องทางลัดในการได้มาซึ่งคำตอบที่ยอดเยียม แต่เราสามารถมั่นใจว่า เมื่อเราทำการตัดสินใจ นั้นหมายถึงเราได้ให้เกียรติพระเจ้า พระองค์จะทรงนำเราเมื่อเราเลือกที่จะเดินตามพระองค์

กิจกรรม

ใคร่ครวญ
ส่วนตัว

ฉลาด และไม่ฉลาด

ให้พิจารณาถึงการตัดสินใจบางอย่างที่คุณเคยตัดสินใจในชีวิตของคุณ จากนั้นให้ตอบคำถามต่อไปนี้

- อะไรคือเรื่องเล็ก ๆ ที่เป็นการตัดสินใจที่ไม่ฉลาดที่คุณเคยตัดสินใจทำลงไป และเรื่องนี้ส่งผลต่อชีวิตหรือแผนงานของคุณอย่างไร?

- มีเรื่องอะไรที่คุณเคยตัดสินใจได้แย่มาก และการตัดสินใจครั้งนั้นนำคุณไปสู่สถานการณ์ที่เลวร้ายอย่างไร?

ลักษณะของการตัดสินใจที่ชาญฉลาด

ไม่มีสูตรสำเร็จตายตัว ที่จะรู้ว่าการตัดสินใจนั้นเป็นเรื่องที่ชาญฉลาดหรือไม่ฉลาด อย่างไรก็ตามมีขั้นตอนสำหรับการตัดสินใจที่ชาญฉลาดที่จะทำให้คุณรู้ได้ก็คือ

- การตัดสินใจนี้เป็นทางเลือกที่ดีที่สุดสำหรับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
- การตัดสินใจครั้งนี้ได้ผ่านการอธิษฐานมาแล้ว
- เมื่อได้ตัดสินใจไปแล้ว คุณสัมผัสได้ถึงสันติสุข
- การตัดสินใจนี้นำไปสู่ผลลัพธ์ด้านบวก
- การตัดสินใจนี้ไม่ผิดหลักการของพระคัมภีร์ ศีลธรรมของคุณ หรือ มโนธรรมของคุณ
- การตัดสินใจนี้ไม่ได้เอาเปรียบคนอื่น
- การตัดสินใจส่งผลกระทบในระยะยาว ไม่ใช่เพียงแค่ตอนนี้
- การตัดสินใจนี้ถวายเกียรติแด่พระเจ้า

กิจกรรม

ใคร่ครวญ
ส่วนตัว

การตัดสินใจอย่างชาญฉลาดที่คุณพึงมี

ให้คิดถึงลักษณะของการตัดสินใจที่ดีที่มาจากประสบการณ์ของคุณเอง โดยพิจารณาจากเรื่องเล็ก ไปถึงเรื่องใหญ่ ว่าการตัดสินใจนี้ส่งผลต่อคนอื่น ๆ อย่างไร

- เมื่อไหร่ที่คุณตัดสินใจได้ดี?

- คุณรู้ได้อย่างไรว่านี่คือการตัดสินใจที่ฉลาด และผลการตัดสินใจควรเป็นอย่างไร?

2

บทที่

ขั้นตอนการตัดสินใจอย่างชาญฉลาด

พระเจ้าได้ช่วยให้เรามีสติปัญญาที่สามารถนำไปใช้เพื่อการตัดสินใจ เมื่อเราแสวงหาการตัดสินใจที่ชาญฉลาด เราต้องตระหนักว่าธรรมชาติบาปของเรานั้นมักจะต่อสู้กับน้ำพระทัยของพระเจ้า อย่างไรก็ตาม เราสามารถมีความชื่นชมยินดี มีความหวัง เพราะเรารู้ว่าพระวิญญาณบริสุทธิ์ยังคงทำงานในชีวิตของเรา พระเจ้าได้ประทานเสียงที่อยู่ในหัวใจของเราเพื่อเราจะใช้การตัดสินใจถวายเกียรติแด่พระเจ้า (2 ทิโมธี 1:7) ดังนั้นเมื่อต้องตัดสินใจขอให้ทำดังนี้

- อ่านพระวจนะของพระเจ้า (สดุดี 119:105)
- อธิษฐานขอสติปัญญาจากพระเจ้า (ยากอบ 1:5)
- แสวงหาคำแนะนำจากคริสเตียนคนอื่นๆ (สุภาษิต 12:15)
- อธิษฐานขอให้ น้ำพระทัยของพระเจ้าสำเร็จ (มัทธิว 6:9-10)
- เชื่อมั่นในการให้คำปรึกษาที่มาจากพระวิญญาณบริสุทธิ์ (ยอห์น 14:15-27)
- เชื่อมั่นว่าพระเจ้าสร้างคุณตามพระฉายาของพระองค์ และประทานความสามารถให้คุณในการตัดสินใจ (ปฐมกาล 1:27)
- เชื่อมั่นในความรอบรู้ของพระเจ้า (สดุดี 16:33)

การจัดลำดับความสำคัญ

เมื่อต้องทำการตัดสินใจ การจัดลำดับความสำคัญเป็นเรื่องสำคัญ การจัดลำดับความสำคัญหมายถึงการทำสิ่งที่สำคัญที่สุดเป็นอันดับแรก และทำสิ่งที่สำคัญน้อยที่สุดเป็นอันดับสุดท้าย

กิจกรรม

สถานการณ์
ตัวอย่าง

การจัดลำดับความสำคัญในการตัดสินใจ

อ่านตัวอย่างต่อไปนี้ จากนั้นให้เขียนความคิดของคุณลงไปในกระดาษว่า มีเรื่องใดที่พลควรจัดลำดับความสำคัญก่อนทำการตัดสินใจ

เป้าหมายของพลคือการทำงาน เขาอาจเลือกวิธีการเดินทางไปทำงานได้โดยการเดิน การนั่งรถบัส การนั่งรถแท็กซี่ หรือการปั่นจักรยานไปพร้อมกับเพื่อน ๆ แต่ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของพล คือเวลากับค่าใช้จ่าย

- เมื่อพลต้องจัดลำดับความสำคัญ เขาต้องคิดถึงทางเลือกที่ดีที่สุดในการไปทำงาน

หากสิ่งที่สำคัญที่สุดของพลคือการไปถึงที่ทำงานตรงเวลา เขาอาจเลือกเดินทางโดยรถแท็กซี่ อย่างไรก็ตามหากสิ่งที่สำคัญที่สุดสำหรับเขาคือการเก็บเงิน เขาอาจต้องเดินหรือปั่นจักรยานไปกับเพื่อน ๆ แม้ว่าเขาอาจต้องใช้เวลาเดินทางไปทำงานนานขึ้นกว่าเดิม เมื่อต้องตัดสินใจ การจัดลำดับความสำคัญสามารถช่วยคุณในการกำหนดเป้าหมายสูงสุด ว่าอะไรคือสิ่งสำคัญที่สุดสำหรับคุณ ขอให้เขียนทางเลือกต่าง ๆ และบอกว่าในแต่ละทางเลือกนั้นจะช่วยให้คุณไปถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างไรผ่านการตัดสินใจที่ชาญฉลาด

ชั่งน้ำหนักระหว่างข้อดีกับข้อเสีย

อีกหนึ่งวิธีการที่ใช้ในการตัดสินใจคือการเขียนข้อดี และข้อเสีย ข้อดีก็คือผลบวก โดยระบุเหตุผลที่ทางเลือกนี้ให้ผลดี ข้อเสียคือ ผลลบ โดยระบุเหตุผลที่การเลือกทางเลือกนี้ไม่ใช่คำตอบที่ดีที่สุด

กิจกรรม

สถานการณ์
ตัวอย่าง

ข้อดีกับข้อเสีย

ให้กลับมาดูตัวอย่างการเดินทางไปทำงานของพลอีกครั้ง จากกระดาดที่คุณได้เขียนความคิดลงไป ให้เขียนว่า “ข้อดีของการเดินทางโดยรถแท็กซี่” และ “ข้อเสียของการเดินทางโดยรถแท็กซี่”

ให้เขียนรายการออกมาเป็นข้อ ๆ ที่บอกทั้งข้อดี และข้อเสีย การเขียนรายการข้อดี และข้อเสียจะช่วยให้คุณในการพิจารณาการตัดสินใจของคุณ และจะนำคุณไปถึงผลลัพธ์ที่ดีที่สุด

ถ้าหากว่า / ต่อจากนั้น (จะเป็นอย่างไร)

การใช้คำถาม “ถ้าหากว่า / ต่อจากนั้น” ก็เป็นอีกหนึ่งวิธีการที่ใช้ในการตัดสินใจ การนำไปถึงประเด็นปัญหาจะช่วยให้คุณคิดถึงทางเลือกต่าง ๆ และใคร่ครวญว่ามีทางเลือกอะไรบ้างที่จะนำมาซึ่งการเสียใจที่น้อยที่สุด

กิจกรรม

สถานการณ์
ตัวอย่าง

การใช้วิธีคำถาม "ถ้าหากว่า/ ต่อจากนั้น" ในการตัดสินใจ

ตัวอย่างเช่น หากพลมีเป้าหมายสูงสุดในการไปทำงานให้ตรงเวลา เขาต้องคิดถึงการเดินทางโดยรถแท็กซี่ ถ้าหากว่าเขาจ้างรถแท็กซี่ไปทำงาน เขาจะไปถึงที่ทำงานตรงเวลา อย่างไรก็ดี เขาต้องจ่ายเงินเป็นจำนวนมากสำหรับค่ารถแท็กซี่ด้วยเช่นกัน แต่ถ้าเขาไปถึงที่ทำงานสายมากกว่า เสียค่าแท็กซี่ในการเดินทาง ดังนั้นทางเลือกที่ดีที่สุดของพลคือเลือกใช้แท็กซี่เดินทาง

เมื่อพิจารณาถึงสถานการณ์ที่กล่าวมา เราจะเกิดความเข้าใจเรื่องที่ต้องตัดสินใจ ดังนั้นวิธีการตัดสินใจทั้ง 4 วิธีไม่ว่าจะเป็น การจัดลำดับความสำคัญ การปรึกษาหารือ การพิจารณาข้อดีข้อเสีย และใช้คำถาม ถ้าหากว่า / ต่อจากนั้น ก็จะเป็นวิธีการช่วยคุณคิดถึงวิธีการตัดสินใจที่หลากหลาย หากถึงเวลาที่คุณต้องตัดสินใจ

ถ้าเป้าหมายของคุณคือต้องการเกรด 4 ในการสอบวิชาวิทยาศาสตร์ ในวันจันทร์นี้ อย่างไรก็ตามก็ตีอาทิพย์นี้น้องชายคนเล็กของคุณมีการแข่งขันฟุตบอล และเขาต้องการให้คุณไปดูเขาเล่นฟุตบอล การเดินทางไปสนามฟุตบอล การดูเขาเล่นฟุตบอล และการเดินทางกลับมหาวิทยาลัย ต้องใช้เวลาตลอดทั้งวันเสาร์ ขณะเดียวกันคุณก็ต้องการทำข้อสอบให้ได้คะแนนดี และคุณก็ต้องการไปดูน้องชายแข่งฟุตบอลด้วย ให้คุณใช้วิธีการตัดสินใจแบบ “ถ้าหากว่า / ต่อจากนั้น” มาใช้พิจารณาสำหรับการตัดสินใจเหตุการณ์นี้ คุณต้องทำอะไรเพื่อผลการตัดสินใจจะออกมาดีที่สุด

3

บทที่

ขั้นตอนในการแก้ไขปัญหา

การวิเคราะห์ปัญหา

การวิเคราะห์ปัญหาหมายถึงการมองปัญหา และสังเกตว่าอะไรคือข้อบกพร่อง (อะไรคือตัวสร้างปัญหา) และอะไรคือสิ่งที่ต้องการแก้ไข (อะไรจะช่วยแก้ปัญหานี้ได้) เมื่อนำมาถึงการแก้ปัญหา สิ่งที่สำคัญคือมองประเด็นปัญหา และสังเกตว่ามีช่องว่างอะไรบ้าง ช่องว่างนั้นคืออะไร และต้องมีอะไรบ้าง ในการแก้ปัญหาคงต้องเติมช่องว่างให้เต็ม

มีขั้นตอน 2-3 อย่างในการเติมช่องว่างให้เต็มเพื่อจะแก้ปัญหให้สำเร็จ อย่างแรกคือต้องแยกแยะปัญหาว่าอะไรคือประเด็นปัญหา มีใครบ้างที่ได้รับผลกระทบ มีเรื่องกังวลใจอะไรที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไข อย่างที่สอง ต้องบอกได้ว่ามีทางเลือกใดบ้างที่คุณสามารถนำมาแก้ปัญห ขอให้พิจารณาอย่างถี่ถ้วนถึงความเป็นไปได้ของทางเลือก ถึงแม้จะดูเหมือนว่าทางเลือกดูไม่ค่อยดีมากนัก

สุดท้ายคุณต้องประเมินความจำเป็นว่าทางเลือกต่าง ๆ เหล่านี้จะช่วยแก้ปัญหาได้อย่างไรหรือในทางเลือกเหล่านี้จะทำให้ปัญหาแย่ลงไปอีกหรือไม่ คุณจะให้น้ำหนักของแต่ละทางเลือกอย่างไรเพื่อจะนำไปสู่การตัดสินใจที่ดีที่สุด เมื่อคุณมองปัญหา มองทางเลือก และผลลัพธ์ที่เป็นไปได้ คุณสามารถตัดสินใจ และแก้ปัญหาได้

กิจกรรม

การ
นำมาปรับใช้

กิจกรรมการเรียนรู้ (ทำหรือไม่ก็ได้)

พิจารณากิจกรรมเหล่านี้ ที่จะช่วยคุณในการนำหลักการเหล่านี้ไปประยุกต์ใช้เพื่อแก้ปัญหาชีวิตของคุณ

การวิเคราะห์ปัญหา

บ่อยครั้งมีปัญหาหลายอย่างที่อยู่รอบตัวเราซึ่งกำลังรอการแก้ไขในฐานะผู้นำนี่เป็นเรื่องสำคัญที่ต้องนำทักษะที่คุณได้เรียนมาใช้ให้เกิดประโยชน์

- ให้ระบุปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตของคุณ หรือปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อคนที่คุณรู้จัก
- ระบุถึงผู้ที่ได้รับผลกระทบต่อปัญหา
- ระบุทางออกในปัญหานั้น เช่น เป็นปัญหาด้านการเงินที่ต้องแก้ไขหรือไม่ ต้องให้คนอื่นมาช่วยเพื่อหาทางออกให้กับปัญหาหรือไม่
- ให้ยืนยันถึงทางเลือกที่ใช้ในการแก้ปัญหา กำหนดทางออกที่คาดว่าจะดีที่สุด และสิ่งสำคัญคือต้องถวายเป็นเกียรติพระเจ้า และเป็นประโยชน์ต่อคนที่เกี่ยวข้อง

ความสำเร็จกับความล้มเหลว

เราทุกคนต่างก็เคยประสบความสำเร็จ และ ความล้มเหลว เราสามารถเรียนรู้จากเรื่องนี้ได้

ให้พิจารณากิจกรรมเหล่านี้ร่วมกัน หรือแยกกันทำ โดยทำข้อตกลงถึงระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมด้วยกัน และกำหนดเวลาในการพบกันเพื่อปรึกษาในเรื่องที่คุณได้เรียนรู้

ให้หาคนในชุมชนของคุณจำนวน 3-4 คนที่คุณรู้สึกสนใจในการพูดคุยด้วย ขอให้พวกเขาแบ่งปันว่ารู้สึกอย่างไรเมื่อประสบความสำเร็จในการแก้ไขปัญหา และรู้สึกอย่างไรเมื่อล้มเหลวในการแก้ปัญหา ถามคำถามเช่น คุณได้เรียนรู้อะไรบ้างจากประสบการณ์เหล่านี้ คุณทำเรื่องอะไรได้ดี คุณต้องการที่จะทำอะไรให้แตกต่างออกไป

ประสบการณ์นี้ช่วยคุณอย่างไรบ้าง คุณมีคำแนะนำอะไรให้ฉันในเรื่องการ
แก้ไขปัญหาก หากเป็นไปได้ให้ทำการจดบันทึกเพื่อที่คุณจะสามารถนำข้อมูลที่ได้
รับมาแบ่งปันกับที่ปรึกษาของคุณ และบันทึกวิธีการแก้ปัญหาได้ในอนาคต

4

บทที่

ข้อผิดพลาดในการตัดสินใจ

การตัดสินใจเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน สำหรับบางคนการตัดสินใจก็เป็นเรื่องง่ายในขณะที่บางคนรู้สึกว่าเป็นเรื่องยากกว่าจะหาข้อสรุปสำหรับการตัดสินใจ บางคนมีช่วงเวลาที่ยากลำบากในการตัดสินใจ และเลื่อนการตัดสินใจออกไปให้นานที่สุดเท่าที่ทำได้ อย่างไรก็ตาม เมื่อไม่ได้ทำการตัดสินใจ ก็ถือเป็นข้อบกพร่องอย่างหนึ่ง การตัดสินใจช่วยให้คุณเดินต่อไปได้ คุณจะรู้เป้าหมาย รู้ว่าอนาคตควรจะไปทิศทางไหน เมื่อได้ตัดสินใจไปแล้วคุณก็จะรู้ว่าต้องเดินทางไหน และจะนำไปสู่กระบวนการเริ่มต้นได้

ไม่กล้าตัดสินใจ

บางคนพบว่าการตัดสินใจเป็นเรื่องยุ่งยากมากมายเกินไป พวกเขาจึงไม่ยอมตัดสินใจ คนที่ตัดสินใจผิดพลาดในตอนสุดท้ายชีวิตของเขาจะถูกยึดติด แน่นนอนว่างบางครั้งการตัดสินใจอาจเป็นเรื่องยุ่งยากมากมาย และอาจเป็นเรื่องยากที่ต้องได้รับการแก้ไขให้ถูกต้อง แต่การฝึกตัดสินใจเป็นทักษะที่จะช่วยให้คุณตัดสินใจได้ชาญฉลาด และถวายเกียรติพระเจ้า สิ่งสำคัญที่ต้องระลึกอยู่เสมอก็คือการอธิษฐาน เชื่อมั่นในพระเจ้าเมื่อได้ทำการตัดสินใจไปแล้ว ขอให้คุณอธิษฐานขอสติปัญญา และการทรงนำจากพระเจ้า

กิจกรรสุ

การอธิษฐาน

การตัดสินใจผิดพลาดในชีวิตคุณ

ให้พิจารณากระบวนการตัดสินใจของคุณ และประสบการณ์ที่เป็นความผิดพลาด ขอให้คุณตอบคำถามจากคำถามเหล่านี้ ให้คุณอธิษฐานคำตอบของคุณกับพี่เลี้ยงของคุณเพื่อช่วยให้คุณมีทักษะในการตัดสินใจที่ดียิ่งขึ้น

- คุณเก่งในการตัดสินใจ หรือว่าการตัดสินใจเป็นเรื่องยากสำหรับคุณ ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น?
- เมื่อไหร่ที่คุณตัดสินใจล้มเหลว / ผิดพลาด และการตัดสินใจที่ผิดพลาดนั้นส่งผลกระทบในด้านลบอย่างไร?
- การมีความสัมพันธ์ที่เข้มแข็งกับพี่เลี้ยงช่วยคุณได้อย่างไรในการตัดสินใจเรื่องอนาคต คุณสองคนจะมีส่วนช่วยซึ่งกันและกันในการตัดสินใจได้อย่างไร?

การตัดสินใจที่แย่

ทุกคนอาจเคยตัดสินใจแบบแย่ ๆ มาบ้าง (และอาจจะเกิดขึ้นได้อีก) บางครั้งเราไม่ได้คิดเรื่องการตัดสินใจอย่างถูกต้องก่อนที่จะทำมันลงไป บางครั้งเราก็เป็นคนโง่เพราะคิดว่าการตัดสินใจนั้นเป็นเรื่องที่ดีแล้ว และเพราะความบาปถึงแม้เรารู้อย่างนี้เป็นการตัดสินใจที่แย่ แต่เรายังทำ เพราะเราต้องการจะทำสิ่งนี้ในตอนนั้น อย่างไรก็ตาม เมื่อเราตัดสินใจแบบแย่ ๆ ไปแล้ว แต่บ่อยครั้งเรายังสามารถพลิกการตัดสินใจที่ไม่ดีให้กลายเป็นเรื่องที่ดีได้เหนือสิ่งอื่นใด ขอให้ระลึกว่าพระเจ้าได้ยกโทษการตัดสินใจที่ผิดพลาดของเรา เพราะว่าพระเยซูได้สิ้นพระชนม์บนไม้กางเขน เราได้รับการปกคลุมด้วยความชอบธรรมของพระเจ้า พระเจ้าไม่ได้มองเห็นความล้มเหลวของเรา แต่พระองค์มองเห็นความชอบธรรมของพระเยซูในชีวิตของเรา เราได้รับพระวิญญาณของพระเจ้าที่คอยให้คำปรึกษาเรา และนำเราไปถึงสติปัญญา และการตัดสินใจที่ดี

กิจกรรม

ใคร่ครวญ
ส่วนตัว

การตัดสินใจที่แยในชีวิตของคุณ

ให้พิจารณาถึงช่วงเวลาที่คุณตัดสินใจได้ไม่ดี คุณได้ทำอะไรเพื่อแก้ปัญหาของคุณ โดยใช้วิธีการตัดสินใจที่ดี

ขอให้พี่เลี้ยงของคุณอธิบายพื้นฐานเพื่อคุณในการแสวงหาความชอบธรรม และการมีใจกระตือรือร้นในการตัดสินใจที่ดีสำหรับอนาคต

ตัดสินใจเร็วเกินไป (รีบตัดสินใจ)

การตัดสินใจที่ไม่ดีหรือการไม่ได้ตัดสินใจมักจะเกิดจากการไม่ได้คิดอย่างรอบคอบก่อนลงมือทำการตัดสินใจ เป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ประเด็นที่ขัดตัดสินใจ โดยการคิดถึงข้อดี ข้อเสีย เป้าหมาย ผลลัพธ์ และผลกระทบ เมื่อคุณจัดลำดับความสำคัญผ่านสถานการณ์ การตัดสินใจก็จะเป็นเรื่องที่ยากขึ้น

อุปสรรคที่ส่งผลต่อการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ

อุปสรรคใหญ่ที่ขวางกั้นการตัดสินใจคือความเป็นมนุษย์ เราควรมีความต้องการที่จะคิดถึงเรื่องการตัดสินใจที่ยาก ๆ ลงมือทำในเรื่องที่ชาญฉลาด และเป็นการตัดสินใจที่ดี อุปสรรคของการตัดสินใจอาจเป็นเรื่องความกลัว ความไม่ปรารถนาที่จะทำ หรือมีทางเลือกมากเกินไป ความสับสนทางความคิด การที่จะเอาชนะเรื่องเหล่านี้ สิ่งสำคัญคือการรู้จักเป้าหมายที่ชัดเจน เมื่อคุณรู้ว่าคุณต้องการที่จะประสบความสำเร็จในเรื่องใด ก็จะเป็นเรื่องง่ายสำหรับการเลือกทางเลือกของคุณ อีกประการหนึ่งก็คือ อย่าให้คุณกลัวการตัดสินใจ เมื่อคุณตัดสินใจแล้ว คุณจะเรียนรู้เรื่องการตัดสินใจได้เร็วมากขึ้นฉลาดมากขึ้น และได้เห็นผลลัพธ์ที่จะมีประโยชน์ต่อคุณและคนอื่น ๆ พระเจ้าได้ประทานสติปัญญาให้คุณ เพื่อให้คุณใช้สติปัญญาถวายพระเกียรติและพระสิริแด่พระเจ้าผ่านวิธีการตัดสินใจของคุณ

ใช้สิ่งที่ได้เรียนรู้

- พิจารณาสิ่งที่คุณได้เรียนรู้จากบทเรียนนี้ เมื่อคุณอภิปรายเรื่องการตัดสินใจ อะไรคือเรื่องที่คุณได้เรียนรู้มากที่สุดจากเรื่องการตัดสินใจ และการแก้ไขปัญหา

- มีการตัดสินใจเรื่องใหญ่ ๆ อะไรบ้างที่คุณต้องทำในชีวิตของคุณ มีเรื่องอะไรในตอนนี้ที่คุณต้องทำการตัดสินใจ

- เมื่อไหร่ที่การตัดสินใจของผู้อื่นได้ทำร้ายคุณ มีอะไรที่คุณคาดหวังว่าคน ๆ นั้นจะทำในสิ่งที่แตกต่างออกไป

- เมื่อคุณต้องทำการตัดสินใจ หรือแก้ปัญหา คุณพูดคุยเรื่องเหล่านี้กับใคร

- คุณสามารถช่วยเหลือคนอื่นอย่างไรในเรื่องการตัดสินใจ หรือการแก้ไขปัญหา

- คุณมีวิธีการอย่างไรที่จะทำให้การตัดสินใจและการแก้ปัญหาในอนาคตของคุณดีขึ้นจากเรื่องที่คุณได้เรียนรู้

กิจกรรม

การ
นำมาปรับใช้

กิจกรรมการเรียนรู้ (ทำหรือไม่ก็ได้)

คุณอาจมีข้อจำกัดในเรื่องของเวลาที่ทำกิจกรรมนี้ได้ไม่เสร็จทั้งหมด อย่างไรก็ตาม การอธิบายเรื่องการตัดสินใจก็เป็นสิ่งสำคัญ ทั้งในเรื่องส่วนตัวและต่อชุมชน

หากคุณมีเวลามากพอที่จะทำให้กิจกรรมนี้ให้เสร็จ ขอให้คุณอภิปรายถึงผลลัพธ์กับพี่เลี้ยงของคุณโดยระบุปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อมหาวิทยาลัยของคุณ คริสตจักร กลุ่มอนุชน หรือครอบครัว อาจเป็นเรื่องของโรงเรียนที่ต้องการอาสาสมัคร ดิเกที่ต้องการปรับปรุงใหม่ ปัญหาไม่จำเป็นต้องเป็นเรื่องใหญ่โต แต่ควรเป็นเรื่องที่คุณสามารถแก้ไขได้ด้วยตัวเอง หรือมีคนช่วยสัก 2-3 คน

ตรวจสอบว่ามีใครบ้างที่สามารถช่วยแก้ปัญหาได้ ระดมคนเข้ามาอภิปรายปัญหาร่วมกันเพื่อร่วมกันหาทางออกที่ดีที่สุด หากมติเอกฉันท์ร่วมกันในการแก้ปัญหา และยอมรับในสิ่งที่จะทำร่วมกันต่อไป

เมื่อคุณทำกิจกรรมนี้เสร็จแล้ว ให้รวมกลุ่มคนที่จะช่วยคุณแก้ปัญหา โดยการใช้คำถามต่อไปนี้ในการถามเพื่ออภิปราย

- อะไรคืออุปสรรคของเราในการแก้ปัญหา
- เรามีทางเลือกอะไรบ้าง
- เราจะช่วยกันอย่างไรในการแก้ไขปัญหา
- เราจะใช้ทักษะการตัดสินใจและทักษะการแก้ปัญหาแบบใด ในการจัดการกับประเด็นนั้น ๆ
- อะไรคือเรื่องที่ยากที่สุด
- อะไรคือเรื่องที่ยากกว่าที่เราคิดไว้
- อะไรคือทางเลือกที่ชาญฉลาดที่เราต้องทำในผ่านกระบวนการ
- เราได้ทำอะไรที่ไม่ฉลาดในกระบวนการนี้
- อะไรคือสิ่งที่เราจะทำให้แตกต่างออกไปได้ในครั้งหน้า
- เราได้เรียนรู้อะไรจากกระบวนการนี้

บันทึก

บันทึก

แหล่งข้อมูลอ้างอิง

Five Cs of Decision Making from Compassion International

John Maxwell The Choice is Yours: Today's Decisions for the Rest of Your Life

7 Habits of Highly Effective People

Blackaby, Experiencing God

Decision Making and the Will of God - A Biblical Alternative to the Traditional View

คู่มือเสริมสร้าง
พี่เลี้ยงน้องเลี้ยง

